



DATOS IDENTIFICATIVOS

Aplicacións da Psicolingüística

Materia	Aplicacións da Psicolingüística			
Código	V01M126V01202			
Titulación	Máster Universitario en Lingüística Aplicada			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Cuevas Alonso, Miguel			
Profesorado	Cuevas Alonso, Miguel			
Correo-e	miguel.cuevas@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Nesta materia preténdese que o alumno se familiarice coa *psicolingüística e as súas técnicas de investigación a partir da análise do procesamento cognitivo da lingua materna e as segundas linguas.			

Competencias

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os/as estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os/as estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os/as estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os/as estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Capacitación dos estudantes para que adquiran coñecementos lingüísticos especializados e habilidades para analizar criticamente as propostas máis relevantes no ámbito dos estudos lingüísticos.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permitan aos estudantes acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B4	Capacidade dos/as estudantes para abrir vías de investigación novidosas no ámbito dos estudos lingüísticos, dotándoas de aplicación práctica para a súa transferencia a distintos ámbitos profesionais
B5	Capacidade dos/as estudantes para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o máster
C4	Capacidade dos estudantes para aplicar a metodoloxía da lingüística baseada na análise de corpus lingüísticos.
C5	Capacidade para a selección axeitada de datos lingüísticos en función do método de investigación elixido.
C6	Coñecemento das principais áreas da lingüística aplicada.
C7	Capacidade para aplicar os coñecementos lingüísticos adquiridos aos problemas do mundo profesional (docencia, asesoramento e mediación lingüística, tradución, lexicografía, planificación lingüística.
D1	Expresión correcta, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
D4	Desenvolvemento para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
D6	Valoración crítica do coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
D8	Valoración da importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Comprender os conceptos fundamentais da psicolingüística moderna	A1 A3 A4 B1 B2 B4 C4 C6 C7 D1 D4 D6 D8
Coñecer a orixe e evolución dos animais: os plans corporais, a posición dos distintos grupos na árbore evolutiva e as regras de nomenclatura zoológica.	
Comprender as teorías máis influentes sobre a adquisición da lingua materna e de segundas linguas e linguas estranxeiras	A1 A2 A3 A5 B1 B2 B4 B5 C5 C6 C7 D6
Comprender o relacionado co desenvolvemento da linguaxe nas dúas dimensións antes mencionadas e os factores influentes	A1 A2 A3 A4 A5 B1 B2 B4 B5 C4 C5 C6 C7 D1 D6 D8
Aplicar os conceptos da psicolingüística á análise dos datos e realizar análises críticas desde unha perspectiva psicolingüística	A1 A2 A3 A4 A5 B1 B2 B4 B5 C4 C5 C6 C7 D1 D4 D6 D8

Contidos

Tema

1. Introducción	1.1. Definición do ámbito de estudo 1.2. Psicolingüística e neurociencia da linguaxe. Conxuntos borrosos 1.3. Os modelos 1.3.1. Modelos innatista, xerativista, de GU, etc. 1.3.2. Modelos baseados no uso, funcionalistas, etc.
2. Os métodos de investigación	2.1. A metodoloxía clásica (afasias, potenciais evocados, etc.) 2.2. Novos métodos de investigación (neuroimaxe: PET, fMRI, TDI [tractografía], NIRS) 2.3. As correlacións neuro-psicolingüísticas
3. A adquisición e procesamento da lingua materna (LM)	3.1. Linguaxe e especialización hemisférica 3.2. Produción e percepción/compreensión dos sons 3.3. A sintaxe e a morfoloxía 3.4. O léxico e a semántica 3.5. O pragmático 3.6. A lingua escrita (breves notas sobre a lectura e sobre o braille) 3.7. Cuestións sobre bilingüismo 3.8. Cuestións sobre lingua de signos
4. Aplicacións da Psicolingüística ao ensino de linguas	5.1. Características do aprendiz e condicións da aprendizaxe 5.2. Conceptos fundamentais e metodoloxía para o estudo 5.2.1. Análise contrastivo, análise de erros, interlingua 5.2.2. Secuencias de desenvolvemento 5.2.3. Cuestións de influencia da LM 5.3. A adquisición e procesamento das segundas linguas e estranxeiras 5.3.1. Notas sobre a especialización *hemisférica 5.3.2. Produción e percepción/compreensión dos sons 5.3.3. O léxico e a semántica 5.3.4. A sintaxe e a morfoloxía 5.3.5. O pragmático
6. Conclusións	6.1. Discussión 6.2. Conclusións

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	5	10	15
Lección maxistral	10	15	25
Traballo	0	35	35

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas	Resolución de problemas e exercicios propostos na aula. Preparación dos traballos e exames Debates Preparación e presentación dun tema
Lección maxistral	Sesión maxistrais participativas Exposición das lecturas obrigatorias

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	En horario de clase. En sesión de tutoría. Orientacións, seguimento dos traballos e programa, solución de problemas e dúbidas. Revisión de metodoloxía e consultas bibliográficas.
Resolución de problemas	En horario de clase. En sesión de tutoría. Orientacións, seguimento dos traballos e programa, solución de problemas e dúbidas. Revisión de metodoloxía e consultas bibliográficas.
Probas	Descrición
Traballo	En horario de clase. En sesión de tutoría. Orientacións, seguimento dos traballos e programa, solución de problemas e dúbidas. Revisión de metodoloxía e consultas bibliográficas.

Avaliación

Descrición		Cualificación		Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Resolución de problemas	Traballos/actividades asignados	30	A2 A4 A5	B1 B2 B4 B5	C4 C5 C6 C7	D1 D6 D8	
Lección maxistral	Participación na aula	10	A1 A2 A4 A5	B1 B2 B5	C6	D1 D6 D8	
Traballo	Elaboración dunha presentación final sobre algún dos apartados /subapartados do bloque de contidos 4, no que se deberá pór en relación os coñecementos adquiridos nos bloques previos.	60	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B4 B5	C4 C5 C6 C7	D1 D4 D6 D8	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para optar á avaliación continua o alumno deberá asistir polo menos ao 85% das clases presenciais. No caso de que non lle fose posible por causas xustificadas, deberá comunicarllo ao profesor durante os primeiros días de docencia ou, se é o caso, no momento en que sobreveña dita causa. Quen non opten pola avaliación continua ou a perdan deberán realizar un exame que suporá o 100% da cualificación.

Segunda convocatoria. O procedemento de avaliación será un exame que suporá o 100% da cualificación final.

No caso do alumnado xordo, este poderá realizar as probas da avaliación en lingua de sinais (co intérprete) ou por escrito.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Cuetos Vega, González Álvarez, de Vega Rodríguez, **Psicología del Lenguaje**, Médica Panamericana, 2015
- Tomasello, M., **Constructing a Language: A Usage-Based Theory of Language Acquisition**, 2, Harvard University Press, 2005
- Ambridge, B. y E. V. M. Lieven, **Child Language Acquisition: Contrasting Theoretical Approaches**, CUP, 2011
- Arabski, J. y A. Wojtaszek (eds.), **Neurolinguistic and Psycholinguistic Perspectives on SLA**, Multilingual Matters, 2010
- Cuetos, F. (ed.), **Neurociencia del lenguaje. Bases neurológicas e implicaciones clínicas**, Editorial médica panamericana, 2012
- Denes, G., **alking Heads. The neuroscience of language**, Psychology Press, 2009
- Lightbown, P. M. y N. Spada, **How Languages are Learned**, 4, OUP, 2013
- Müller, N. y Ball, M. J., **Research Methods in Clinical Linguistics and Phonetics. A practical guide**, Wiley-Blackwell, 2012
- Moreno-Cabrera, J. C. y Mendivil, J. L., **On Biology, History and Culture in Human Language: A critical Overview**, Equinox, 2017
- Christiansen, M. H., Chater, N. y Culicover, P. W., **Creating Language: Integrating Evolution, Acquisition, and Processing**, MIT Press, 2016
- MacWhinney, B. y O'Grady, W., **The Handbook of Language Emergence**, Wiley-Blackwell, 2015
- Horst, S., **Cognitive Pluralism**, MIT Press, 2016
- Chemero, A., **Radical Embodied Cognitive Science**, MIT Press, 2009
- Mark Bear, Barry Connors, Michael A. Paradiso, **Neuroscience: Exploring the Brain (Enhanced Edition)**, Jones & Bartlett, 2020

Bibliografía Complementaria

Gallagher, S., **How the Body Shapes de Mind**, 2, OUP, 2006

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Lingüística Aplicada/V01M126V01103

Outros comentarios

Suficiente coñecemento da lingua inglesa como para poder realizar lecturas de artigos escritos nesta lingua.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

A metodoloxía docente non mudará, xa que a materia xa se imparte a través de videoconferencia e a metodoloxía e a avaliación están xa adaptadas a esta modalidade. En todo caso, en lugar da videoconferencia utilizarase o Campus Remoto da UVigo (concretamente o despacho virtual do profesor) para impartir as sesións que non se podan dar nas salas de vídeoconferencia da Facultade de Filoloxía e Tradución.
